

Kommunförvaltningen**Yttrande**

Dnr: Ks 2019/864.701

Lisa Dieckhoff
Översiktsplanarkitekt

Svar på samråd gällande vindkraftsprojektet Aflandshage i Danmark i enlighet med Esbokonventionen artikel 4-5

Vellinge kommun har mottagit remiss gällande miljökonsekvensbeskrivningen för den planerade vindkraftsparken Aflandshage i Danmark. Frågan berör en ny vindkraftspark som planeras att byggas på danskt vatten i Kögebukten, i direkt anslutning till Vellinge kommun.

Vellinge kommun är belägen i den sydvästra spetsen av Sverige och kommunens kust och hav omfattar bland annat Falsterbohalvön med sin unika och av EU skyddade natur. Den speciella och unika miljön har gett upphov till höga internationella, nationella, regionala och lokala värden, vilket framförallt tydliggörs i alla områdets riksintressen och skyddsprogram/miljöskydd. Vellinge kommun har under de senaste åren arbetat med en ändring av den kommunövergripande översiktsplanen för att stärka kommunens ställningstagande i havet. Översiktsplanen förväntas antas i mars 2022 och ändrar därmed kommunens inställning till bland annat vindkraft. I förslag till ändring av översiktsplan betonas vikten av havslandskapet som kunskapsspridare, att värna nyckelarter i ett föränderligt klimat, sandanvändning i kretslopp, minskad negativ påverkan av yrkesfiske och sjöfart samt att ta vara på den maritima näringspotentialen med det havsanknutna friluftslivet är utgångspunkt. Vellinge kommun förespråkar genom ändring av översiktsplanen att det inte ska anläggas fasta anläggningar inom kommunens område med hänvisning till naturvärden och påverkan på landskapsbild.

Vellinge kommun är starkt kritisk till den planerade vindkraftsparken med anledning av förväntade negativa miljökonsekvenser och motsätter sig projektet. Buller, sediment och andra effekter av vindkraft i havet följer inte administrativa gränser och den skyddade miljön på den svenska sidan kan därför allvarligt skadas av en exploatering på den danska sidan. För Vellinge kommun är påverkan allvarlig och beskrivs nedan.

Påverkan i naturmiljön

Vellinge kommun anser att projektet medför oacceptabla risker för natur och miljö i Öresund. Unika naturmiljöer finns inom kommunens gränser och Natura 2000-områdena Falsterbohalvön och Falsterbo-Foteviken ligger i anslutning till den planerade vindkraftsparken. Området är dessutom upptaget i Ospar/HELCOM, statliga naturreservat och utpekade som riksintresse för naturvård. Det är oundvikligt att

befintliga statliga skyddsområden i Sverige kommer påverkas och det är därför av största vikt att detta framförs till Danmark och att de angivna värdena säkerställs.

Vellinge kommun ser framförallt mycket allvarligt på situationen med anledning av Falsterbohalvöns dynamiska miljö och sandvandring. Det är ett värde som skapar de unika förutsättningarna, men även gör att åtgärder längre ut till havs, t ex spridningen av sediment och föroreningar kan ge irreparabla skador i grundare områden. Risken är stor för att dessa känsliga miljöer, tex vid kusten eller sandbankar påverkas genom bland annat att syrebrist uppstår och att växtlighet som ålgräs allvarligt hotas. Vellinge kommun har i förslag till ändring av översiktsplan för havet identifierat framförallt ålgräset som en nyckelart för ett rikt ekosystem och förutsättning för ekosystemtjänster.

Visuell påverkan

Enligt handlingarna kommer det bli en betydande visuell påverkan utmed hela kusten Skanör-Falsterbo, dagtid och nattetid. Påverkan mellan de tre alternativen på höjder är marginell och det saknas åtgärder för att minska miljöpåverkan.

Vellinge kommun är negativa till den visuella påverkan som blir av föreslagen vindkraftverk och anser att det kommer påverka upplevelsen av platsen. Befintliga vindkraftverk vid Lillgrund är betydligt lägre, ca 100 m och påverkar endast en del av kuststräckan. I och med vindkraftsparken Aflandshage kommer hela horisonten utmed Falsterbohalvön att domineras av en industrialisering av landskapet. En vy som idag har en obruten horisont.

Kuststräckan utmed Falsterbohalvön är en kulturmiljö, angiven som riksintresse för kulturmiljövården. Enligt handlingarna bedöms främst påverkan av byggnadsminnet Falsterbo fyr. Riksintresset Skanör-Falsterbo (M 130) består av en större utbredning och beskrivs bland annat som två småstadsmiljöer med spår från medeltiden fram till förra sekelskiftets fashionabla badort. Skanör och Falsterbo har en kulturhistoriskt intressant lokalisering, där de flacka strandmarkerna haft betydelse för städernas utveckling genom fiske. Vellinge kommun anser därför att hela kuststräckan är kulturhistoriskt intressant och behöver tas i beaktande vid bedömning av den visuella påverkan.

Påverkan på friluftsliv, turism och lokalt näringsliv

Vellinge kommun saknar helt beskrivningar hur projektet kan ge ekonomiska konsekvenser för Vellinge kommun och företag som verkar i kommunen. Det lokala föreningslivet och näringslivet är starkt sammankopplat med möjligheterna till friluftsliv och turism vilket kan ta skada av projektets omfattning.

Vellinge kommun bedömer att det finns stor risk att projektets påverkan på Öresund får direkta negativa effekter för friluftsliv, turism och näringsliv i Vellinge kommun. Hela kuststräckan är utpekad som riksintresse för friluftsliv, FM 16 Skanör-Falsterbohalvön med kuststräckan Höllviken-Trelleborg. Friluftsliv och turism är uteslutande beroende av den unika naturmiljön samt den visuella upplevelsen av landskapet. I riskintressebeskrivningen beskrivs att Falsterbohalvön har utomordentliga naturvärden, unika i Sverige och Skandinavien och därmed skapar förutsättningar för rekreativa värden som

till exempel fritidsfiske, vattensporter, bad och naturskådning. Friluftslivets aktiviteter skapar underlag för lokalt näringsliv och föreningsliv och har sedan förra sekelskiftet lockat besökare till kusten. De unika förutsättningarna gör till exempel Falsterbonäset till en internationell destination, framförallt inom fågelskådning. Genom det nära sambandet mellan naturmiljö, friluftsliv och lokalt näringsliv riskeras inte bara stora immateriella värden utan även monetära värden.

Vellinge kommun vill dessutom understryka det regionala perspektivet. Tätbefolkade sydvästra Skåne har en generell låg tillgång till större sammanhängande rekreationsområden, vilket gör Falsterbonäset mycket värdefullt regionalt, se förslag till regionplan från Region Skåne.

Kumulativa effekter

Vindkraftsparken Aflandshage är en av flera pågående prövningar eller befintliga vindkraftsparker i södra Östersjön och Öresund. Vellinge kommun ser med oro över de kumulativa effekterna för naturmiljö och landskapsbild. Situationen med parallella prövningar enligt olika processer är ogripbar och det saknas en gemensam helhetsbedömning från svenska, danska och tyska myndigheter. Vellinge kommun ser även stora risker med de kumulativa effekterna kopplat till pågående dumpning i Kögebukten.

Processen

Slutligen vill Vellinge kommun framföra synpunkter på Naturvårdsverkets svenska samordning av samrådet. Det är oacceptabelt att Vellinge kommun som närmast geografiskt berörd kommun inte fanns med på sändlistan utan fick reda på pågående samråd efter egna efterforskningar.